Secţia „Cartea Tehnico – Ştiinţifică" la a 30-a aniversare

FALL MARIA MAGDALENA,
Biblioteca Judeţeană Mureş

„…spiritul culturii româneşti a fost cel al unui sănătos echilibru între preocupările ştiinţifice-tehnice şi cele umaniste şi literar artistice. Numeroase personalităţi care au ilustrat cultura românească s-au manifestat cu putere atât într-un domeniu cât şi în celălalt."

„…personalităţi ca Pius Servien, Matila C. Ghyka şi mai ales poetul – matematician Ion Barbu – Dan Barbilian nu au apărut din senin, ci ca rezultat al unui proces îndelungat de interacţiune a celor două culturi."[1]

Scurt istoric

Realizarea programelor de industrializare a ţării începând cu anii '60 ai secolului trecut necesitau o calificare şi recalificare continuă a forţei de muncă in domeniile industriilor care, în aceea perioadă, se aflau în plină dezvoltare. Dotarea întreprinderilor cu tehnologii performante a dus la apariţia unor locuri de muncă pentru care cerinţele de calificare profesională erau ridicate. Perfecţionarea muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor pentru aceste posturi impunea înfiinţarea unor biblioteci tehnico–ştiinţifice bine înzestrate cu cărţi şi reviste de specialitate, pentru ca specialiştii să se poată informa şi documenta conform nevoilor lor profesionale. Această situaţie a dus la înfiinţarea unor secţii tehnico-ştiinţifice de documentare şi informare în cadrul bibliotecilor regionale.

„La biblioteca regională din Târgu-Mureş s-a înfiinţat în anul 1960 o secţie tehnico-ştiinţifică având o sală de lectură proprie, bibliotecari cu experienţă şi temeinice cunoştinţe tehnice. Aproape jumătate din bugetul instituţiei s-a folosit pentru creşterea fondul de carte a secţiei (domeniile 5, 6, 63 şi 7). A crescut numărul de abonamente la revistele de specialitate din ţară şi străinătate, s-au făcut bibliografii pe diferite ramuri industriale fiind trimise nominal la întreprinderi. Statistica secţiei arată că în 1965 a avut 2314 cititori înscrişi, dintre care 668 ingineri şi tehnicieni, 491 muncitori, 556 studenţi şi 527 elevi, mai ales de la şcolile profesionale. Ultimele două categorii frecventau biblioteca îndeosebi pentru întregirea cunoştinţelor cerute de programa şcolară. Secţia a fost vizitată de 15225 de ori, în acest an fiind împrumutate 40230 de

[1] George St. Andonie, ***Istoria matematicii în România***, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1965 – 1967.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

cărţi (33849 din domeniile 5, 6 şi 63). Din păcate secţia incomoda biblioteca publică şi pentru că nu s-a mai putut aloca fondul necesar pentru dezvoltare colecţiilor şi nici spaţiul nu mai permitea acest lucru s-a desfiinţat în anul 1966, fondul ei de carte fiind comasat cu cel al bibliotecii publice."[2] Lipsa acestei secţii s-a făcut însă mereu simţită printre specialiştii din întreprinderi. La începutul anilor '70, când pe plan naţional se punea tot mai mare accent pe reactualizarea permanentă a cunoştinţelor cerută de epoca revoluţiei tehnico-ştiinţifice, se discuta problema înfiinţării (reînfiinţării) secţiilor de carte tehnică, bibliotecile din cadrul întreprinderilor fiind nesatisfăcătoare cerinţelor profesionale ale specialiştilor.

„*În urma studiului făcut de Fülöp Géza în anul 1970-1971, care din cele 22 de biblioteci de întreprindere aflate în evidenţa la Statistică a ales zece aparţinând la şase ministere diferite, reiese că bibliotecile tehnice existente în acea vreme în cadrul întreprinderilor nu puteau asigura literatura de specialitate necesară perfecţionării oamenilor muncii conform cerinţelor revoluţiei tehnico-ştiinţifice şi dezvoltării în ritm rapid al economiei naţionale, deoarece acestea nu erau suficient de bine dotate, nu aveau bibliotecari specializaţi sau mai bine zis nu aveau deloc bibliotecari. Acestea erau mai degrabă depozite de cărţi decât biblioteci deşi legile epocii respective permiteau conducătorilor de unităţi să angajeze bibliotecari*,"[3] dar aceştia nu se interesau prea mult de această latură neproductivă, care nu aduce nici un profit palpabil instituţiei conduse, deşi acest post era cuprins în organigrama întreprinderilor. Se impunea deci înfiinţarea în toate centrele industriale a unor biblioteci tehnice orientate pe profilurile de producţie corespunzătoare, dotate cu literatură de specialitate şi conduse de bibliotecari bine pregătiţi, capabili să rezolve problemele de prelucrare a materialului informativ conform tehnicilor biblioteconomice, care să permită regăsirea cu uşurinţă a informaţiei dorite, să rezolve problema achiziţionării documentelor informaţionale necesare întreprinderii de la alte întreprinderi, instituţii, biblioteci prin schimb inter-bibliotecar.

Se dorea înfiinţarea acestor biblioteci pentru a satisface cerinţele de perfecţionare continuă nu numai a tehnicienilor şi inginerilor, ci şi a muncitorilor conform cerinţelor organelor de conducere a ţării de atunci pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid. Încă din anul 1971 se punea problema înfiinţării (reînfiinţării) secţiei „Cartea Tehnică" în cadrul Bibliotecii Judeţene Mureş ca

---

[2] Mészáros József, ***Lesz-e műszaki könyvtár Marosvásárhelyen*** (***Când va avea Târgu-Mureşul Bibliotecă Tehnică?***), în ***Könyvtari Szemle***, XV. évf. 1971, 4. szám, p. 149.

[3] Fülöp Géza, ***Technikai - tudományos farradalom műszaki könyvtárak és könyvtárasok nélkül. Marosvásárhelyi helyzetkép?*** (***Revoluţia tehnico – ştiinţifică fără biblioteci tehnice?***), în ***Könyvtari Szemle***, XV. évf. 1971, 2. szám, p. 55.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

secţie de sine stătătoare, având fondul de carte separat de al bibliotecii publice, propria statistică şi propria activitate bibliografică.

Această idee, lansată de bibliotecarul Mészáros József la întâlnirea specialiştilor din Tîrgu-Mureş cu ocazia înfiinţării „Clubului Inginerilor," a fost primită cu entuziasm, ceea ce dovedea nevoia arzătoare a specialiştilor de a fi la curent cu noutăţile din domeniul tehnico-ştiinţific. Astfel, la 20 noiembrie 1974 s-a deschis pentru publicul interesat secţia „Cartea Tehnică," cu sediul în Palatul Culturii, intrarea pe colţul clădirii. Presa vremii comentează evenimentul astfel:

„O nouă secţie de împrumut la Biblioteca municipală din Târgu-Mureş.

Din dorinţa de a veni în sprijinul cititorilor în vederea ridicării nivelului profesional, în cadrul Bibliotecii municipale Târgu-Mureş s-a deschis recent o secţie de împrumut pentru cărţi tehnice. Noua secţie se află la parterul Palatului Culturii, în fostul sediu al Centrului judeţean de îndrumare a creaţiei populare şi a mişcării artistice de amatori şi dispune de un fond de cărţi de peste 15.000 de volume, aşezate în rafturi libere, ceea ce creează cititorilor un larg acces la cărţile ce îi interesează, oferindu-le totodată şi posibilitatea unei bune informări din domeniul respectiv. De remarcat că volumele sunt aşezate pe materii, fiind la îndemâna unui public foarte larg, elevi, cadre medii, specialişti cu înaltă calificare. Principalele domenii ştiinţifice prezente sunt: ştiinţele naturii, matematică, fizică, chimie, biologie, construcţia de maşini, electrotehnică, construcţii, industrie uşoară, energetică, informatică, arhitectură. Pentru o promptă informare, la îndemâna cititorilor există un catalog alfabetic şi pe materii precum şi un bogat fond de referinţă, dicţionare şi enciclopedii. Înfiinţarea acestei secţii corespunde pe deplin solicitărilor tuturor categoriilor de cititori, fiind dictată şi de necesitatea de a uşura munca din cadrul bibliotecii, asigurând mai multă operativitate în distribuirea şi îndrumarea cititorilor, al căror număr se află în creştere, numai anul trecut înregistrându-se peste 21.000 cărţi împrumutate."[4]

În ghidul de bibliotecă editat în 1979,[5] secţia „Cartea Tehnică" este descrisă în felul următor:

„*Urmare a implicaţiilor revoluţiei ştiinţifice, a dezvoltării industriale a municipiului, a creşterii substanţiale a populaţiei care lucrează nemijlocit în diferite ramuri productive a cerinţelor de continuă perfecţionare a cunoştinţelor tehnico-profesionale, a fost înfiinţată în anul 1974 secţia „Cartea Tehnică". Aceasta pune la dispoziţia cititorilor lucrări din domeniul ştiinţelor exacte: matematică, fizică, chimie, ştiinţe geologice şi geografice, meteorologie, paleontologie, ştiinţe biologice, botanică şi*

[4] I. Ardeleanu, ***O nouă secţie de împrumut la Biblioteca municipală din Târgu-Mureş***, în ***Steaua Roşie***, din 21 noiembrie 1974; ***Vörös Zászlo***, 21 noiembrie 1974.

[5] Dimitrie Poptămaş, Mészáros Iosif, ***Biblioteca Judeţeană Mureş*** [Ghid], Târgu-Mureş, Biblioteca Judeţeană Mureş, 1979.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

zoologie precum şi cele din domeniul ştiinţelor aplicate, tehnică, inginerie, industrie, mecanică de precizie, construcţii, agricultură, silvicultură, zootehnie cu excepţia ştiinţelor medicale. Tot în această secţie s-au mai concentrat lucrările de arhitectură precum şi cele de politică economică din domeniile cuprinse aici. Peste 20.000 de publicaţii clasate pe domenii după o structură ştiinţifică accesibilă cititorilor sunt expuse pe rafturi libere pentru împrumut. Pe lângă libera alegere a cărţilor pe rafturi, secţia pune la dispoziţia utilizatorilor un catalog alfabetic şi pe materii pentru publicaţiile pe care le deţine, alcătuieşte bibliografii tematice la cerere şi dispune şi de un fond de referinţă adecvat colecţiilor sale. Pentru informarea despre noutăţile editoriale elaborează periodic (trimestrial) buletinul Cărţi noi intrate în bibliotecă, ce se difuzează la numeroase întreprinderi şi instituţii din municipiu şi judeţ. Această secţie asigură informarea bibliografică de specialitate şi totodată este locul de întâlnire a unor autori de carte ştiinţifică şi tehnică cu cititori săi. Cărţile acestei secţii se adresează deopotrivă personalului muncitor din întreprinderi şi uzine precum şi studenţilor şi elevilor.
Secţia„ „Cartea Tehnică"" (Palatul Culturii, intrarea le colţul clădirii).
Instrumente de informare:

- *catalog alfabetic*
- *catalog sistematic*
- *fişierul noutăţilor*

Program.. zilnic 10-20, duminică şi lunea închis."

În ziarul local ***Steaua Roşie***,[6] din 13 ianuarie 1985 apare articolul ***Biblioteca – factor de cultură şi civilizaţie***, în care despre secţia „Cartea Tehnică" se dau următoarele informaţii:

„Secţia „Cartea Tehnică" pune la dispoziţia publicului cititor, prin împrumut la domiciliu, peste 25000 de volume de cărţi din toate domeniile tehnice. Dorind să ofere informaţii cât mai prompte şi complexe, pune la dispoziţia cititorilor şi un fond bogat de referinţe format din lexicoane, dicţionare, enciclopedii, precum şi instrumente moderne de informare a colecţiilor de publicaţii, cum sunt lucrările bibliografice de specialitate, cataloagele alfabetic, sistematic şi pe subiecte ale cărţilor şi altele.

În vederea măririi potenţialului informaţional cu lucrări inexistente în bibliotecă, secţia practică sistemul de împrumut inter-bibliotecar.

Periodic, la secţia Carte Tehnică se organizează simpozioane, mese rotunde, întâlniri cu autorii cărţilor de specialitate la care pot participa cei interesaţi.

Secţia doreşte ca prin instrumentele şi metodele sale să aducă o contribuţie specifică procesului de producţie şi pe lângă serviciile deja oferite se angajează să acorde informaţii scrise: întocmind bibliografii tematice, de recomandare sau cercetări bibliografice la solicitarea specialiştilor din întreprinderi şi instituţii, astfel ajutând

[6] Dimitrie Poptămaş, Doru Mureşan, ***Biblioteca – factor de cultură şi civilizaţie***, în Steaua Roşie, 13 ian. 1985.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

desfăşurarea cursurilor de calificare şi reciclare, precum şi introducerea noului în cadrul diverselor preocupări concrete de muncă.

Biblioteca Judeţeană şi secţia „Cartea Tehnică" vă invită să folosiţi cu încredere serviciile sale. Anual în fişele sale sunt înscrişi aproximativ 2500 de cititori din rândul tuturor categoriilor socio-profesionale."

Necesitatea şi importanţa acestei secţii reiese şi din solicitările diferitelor întreprinderi din judeţ, precum şi din afara lui, în privinţa unor bibliografii tematice.

Câteva scrisori de mulțumire din partea întreprinderilor pentru bibliografiile întocmite şi exprimarea dorinţei de colaborare în continuare cu secţia „Cartea Tehnică" a Bibliotecii Judeţene Mureş precum şi o cerere din partea unui inginer din Oradea, care solicită bibliografia tematică Nr. 47 „Prelucrarea maselor plastice şi a cauciucului" şi răspunsul directorului bibliotecii la această cerere apar în facsimil la sfârşitul acestei lucrări. Anexele cuprind, de asemenea, copia unei circulare trimise de bibliotecă spre 18 întreprinderi şi instituţii prin care informează specialiştii despre noile apariţii din literatura tehnico-ştiinţifică.

Completarea şi organizarea fondului de publicaţii

„În privinţa asigurării unui potenţial informaţional în stare să satisfacă cerinţele tot mai exigente de perfecţionare profesională a lucrătorilor din întreprinderi industriale şi economice ale judeţului în general, ca şi a cadrelor din instituţii şi şcoli, totodată diversificarea tematică şi de nivel pentru categoria de muncitori, tehnicieni şi ingineri în special, creşterea planificată, sistematică pe calea îmbunătăţirii şi echilibrării ponderii tematice, stabilirea unei proporţii optime între fondul total de carte (cu caracter ne-tehnic şi neeconomic) şi fondul total de carte cu conţinut tehnico-economic a constituit şi constituie o preocupare permanentă. În acest scop s-a mers pe linia creşterii şi îmbunătăţirii colecţiilor tehnico-economice în funcţie de profilul economic actual şi de perspectivă al judeţului. S-a ţinut cont de dinamica creşterii continue a populaţiei active, creşterea forţei de muncă calificată, de particularităţile socio-profesionale ale populaţiei, de necesităţile şi interesele de studiu, informare şi documentare ale cititorilor reali şi potenţiali."[7]

Astfel, colecţiile secţiei cuprind cărţi din domeniul ştiinţelor exacte şi aplicate pentru toate categoriile de cititori, de la literatura de informare şi popularizare a cunoştinţelor ştiinţifice apărute în colecţia ***Ştiinţa pentru toţi*** (Editura Ştiinţifică, Editura Ceres, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică) până la tratate ştiinţifice, enciclopedii, lexicoane, dicţionare apărute în Editura Didactică şi Pedagogică, Editura Tehnică şi altele.

[7] Informaţia este preluată dintr-un dosar al Secţiei tehnice, care cuprinde referinţe din presă la adresa acestei secţii.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

Fondul de carte existent la înfiinţarea secţiei - 15.000 de volume - a fost dezvoltat continuu, ajungându-se la 23110 volume la sfârşitul anului 1982, 29740 la sfârşitul anului 1990 şi la 32.242 volume la sfârşitul anului 2003.

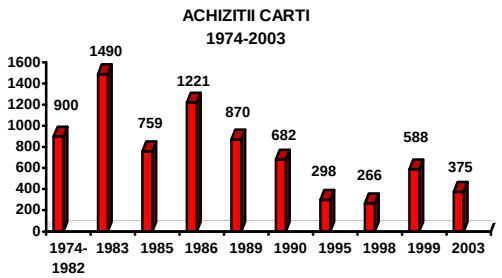
Dacă din 1974 şi până în 1982 au intrat aproximativ 900 de volume pe an, înregistrându-se o creştere a fondului de carte al secţiei cu 1490 de tomuri în 1983 numărul lucrărilor achiziţionate scade la 759 în 1985 urmând din nou o creştere în 1986, când se achiziţionează 1221 de volume. În următorii trei ani - 1987, 1988, 1989 fondul de carte creşte aproximativ constant cu 870 de volume pe an, dar începând din 1990, anul în care intervin mari schimbări pe plan politic şi social în ţara noastră, se sesizează o mare scădere la achiziţia de carte tehnică, numărul de volume intrate fiind de 682, cel mai mic în 16 ani de existenţă a secţiei.

În următorii ani se observă o scădere continuă în achiziţia de cărţi tehnico-ştiinţifice şi economice ajungându-se în 1998 la 266 volume cumpărate. În anul 1999 se dublează numărul de cărţi intrate în colecţiile secţiei faţă de anul anterior, dar în următorii ani cifrele statistice arată din nou diminuarea numărului de lucrări tehnico-ştiinţifice şi economice achiziţionate, acestea fiind în număr de 375 volume în anul 2003.

Anul 2004 se va situa aproximativ la acelaşi nivel cu anul anterior în ceea ce priveşte achiziţionarea de cărţi tehnico – ştiinţifice şi economice, dacă luăm în considerare că până la 31 octombrie au intrat la secţie 337 de tomuri. Pe domenii situaţia la achiziţii pe zece luni se prezintă astfel (cifrele din paranteză indică numărul de cărţi intrate la secţie): 6 - Ştiinţele aplicate (150); 004 – Ştiinţa şi Tehnologia Calculatoarelor; Prelucrarea datelor (71); 5 - Matematică şi ştiinţele naturii (68); 3 - Politică economică şi marketing (31); 71- 72 Sistematizare şi arhitectură (17).

Dacă la un moment dat secţia dispunea de un bogat fond de referinţă (lexicoane, dicţionare, enciclopedii), dar dezvoltarea şi reactualizarea acestuia în ultima perioadă nu s-a mai făcut, considerându-se că suntem „*o secţie specializată şi nu avem nevoie de fond enciclopedic*." Dureroasă constatare pentru cei care ştiu să aprecieze necesitatea acestei secţii!

Graficul de mai jos reflectă achiziţia de carte tehnico-economică în perioada 1974 - 2003.

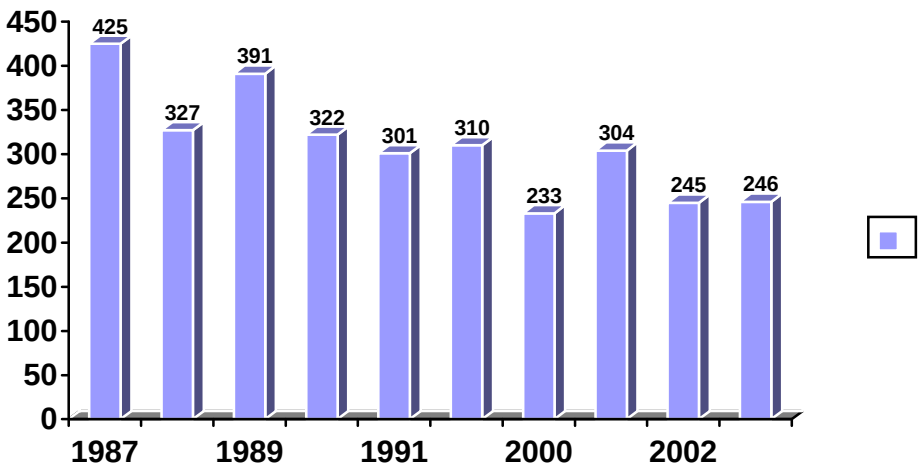

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

De remarcat este şi scăderea numărului de titluri intrate la fondul de carte al secţiei, în paralel cu scăderea numărului de volume achiziţionate. Dacă în 1987 s-au înregistrat 425 de titluri, în 1992 se înregistrează 310 ajungând în 2003 la 246. Tabelul şi graficul de mai jos redau numărul de titluri intrate la secţia „Cartea Tehnică" începând din 1987 – 1992, apoi din 2000-2003.

1987	1988	1989	1990	1991	1992	2000	2001	2002	2003
425	327	391	322	301	310	233	304	245	246

Număr de titluri intrate în intervalul 1987 – 2003

Tabelul şi graficul care urmează scot în evidenţă numărul de titluri achiziţionate pe domenii în perioada 2000 – 2003. Datele au fost luate din procesele verbale de predare-primire dintre secţiile Prelucrarea Publicaţiilor şi secţia „Cartea Tehnică," procese verbale pe care sunt indicate şi domeniile (cotele cărţilor) alături de titlu, număr de inventar şi preţ. Aceste procese verbale se întocmesc pentru secţie din 2 februarie 1999. Până la această dată procesele verbale cuprind doar numerele de inventar şi valoarea cărţilor. S-a urmărit numărul de titluri intrate pe ani şi în ***Buletinul cărţilor noi intrate în bibliotecă*** în perioada 2000 - 2003, dar apărând o neconcordanţă între datele obţinute din procesele verbale de predare – primire şi buletinul de cărţi noi s-a ajuns la concluzia că secţia „Cartea Tehnică" nu primeşte exemplare din toate titlurile achiziţionate, unicul exemplar dintr-un titlu cumpărat ajungând la sala de lectură.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

Tabelul de mai jos redă numărul de titluri, pe domenii, intrate la secţie în ultimii patru ani.

ANUL	004	33	50-54	55-59	61	6	65	7
2000	62	15	36	22	-	38	22	8
2001	73	16	54	20	1	92	43	5
2002	64	6	28	19	4	75	34	15
2003	55	15	19	22	3	83	40	9

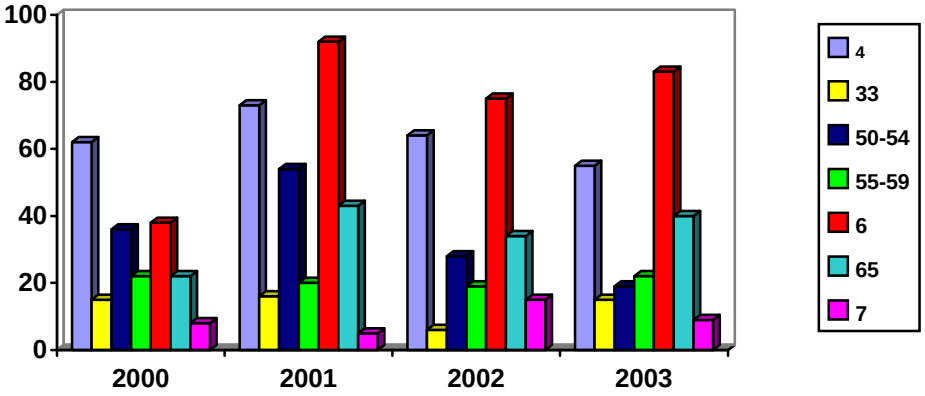
Se poate observa că cele mai multe titluri apar la:

Domeniul 004 – Ştiinţa şi Tehnologia Calculatoarelor. Prelucrarea datelor. În acest domeniu apar cele mai numeroase titluri fiind un domeniu în care informaţiile se schimbă de la o zi la alta. Din păcate, fondul limitat al investiţiilor pentru cumpărare de cărţi nu permite achiziţionarea tuturor titlurilor apărute în acest domeniu şi pentru împrumut, dat fiind faptul că aceste cărţi sunt scumpe, iar prin introducerea taxei pe valoare adăugată din 2004, preţul lor a devenit foarte mare, ceea ce limitează şi mai mult dotarea secţiei tehnice cu acestea, deşi lucrările din acest domeniu sunt cele mai cerute de cititorii din toate categoriile profesionale şi de vârstă.

Domeniul 6 – Ştiinţe Aplicate. Medicină. Tehnică (în afară de medicină umană). Faţă de întinderea acestui domeniu numărul de titluri intrate nu este foarte mare. Apariţia cursurilor universitare de la cele două universităţi, Universitatea „Petru Maior" şi Universitatea „Dimitrie Cantemir" au îmbogăţit fondul de carte al secţiei la domeniile Electrotehnică, Electronică, Tehnologie Mecanică, Prelucrări Mecanice.

De remarcat este numărul mare de titluri noi apărute la cota 65, Conducerea şi organizarea în industrie, comerţ şi comunicaţii, domeniu în care au apărut cele mai mari schimbări de optică, de vocabular, metode de aplicare după 1990. Graficul de mai jos vizualizează intrările de titluri pe domenii între anul 2000 - 2003.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

Cataloagele secţiei „Cartea Tehnică”

Menirea unei biblioteci este de a transforma documentele depozitate în documente care se pot consulta. În acest scop s-au creat cataloagele de bibliotecă, alcătuite după criterii prestabilite cu scopul de a face cunoscut fondul de carte al bibliotecii şi de a ajuta la regăsirea cărţilor pe raft.

Pentru căutarea cu uşurinţă a publicaţiilor cerute şi pentru informarea promptă a cititorilor, secţia „Cartea Tehnică” dispune de mai multe cataloage, instrumente fundamentale de orientare şi regăsire într-o bibliotecă bine organizată.

Catalogul alfabetic pe nume de autori şi titluri de lucrări anonime permite cititorilor regăsirea lucrărilor căutate fie după numele autorilor sau după titlul publicaţiei. Acesta răspunde la următoarele întrebări :

- dacă biblioteca are o anumită carte determinată prin autorul şi titlul ei;
- ce ediţii ale unei anumite lucrări sau ce lucrări de un anumit autor se găsesc în bibliotecă. Prezentând lucrările autorului în ordine alfabetică, oferă cititorului un tablou de ansamblu al operei fiecărui autor în măsura în care aceasta este reprezentată în bibliotecă.

Catalogul sistematic zecimal având ca element de ordonare clasificarea zecimală universală oferă cititorilor informaţii asupra conţinutului publicaţiilor pe ramuri de ştiinţe, într-o anumită ordine logică, şi răspunde la întrebarea ce cărţi dintr-un anumit domeniu posedă biblioteca. Spre deosebire de catalogul alfabetic, care conţine date de sine stătătoare, catalogul sistematic apropie diferitele ramuri ale ştiinţelor înrudite între ele, ceea ce dă posibilitatea cititorului să consulte nu numai cartea căutată, ci să cerceteze şi o lucrare de sinteză asupra temei urmărite sau să-şi adâncească cunoştinţele prin examinare a lucrărilor de amănunt. De aceea, catalogul sistematic este indicat pentru alegerea cărţilor în vederea unei lecturi sistematice, planificate. Pentru bibliotecar catalogul sistematic constituie o

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

călăuză preţioasă la recomandarea cărţilor, la stabilirea bibliografiilor şi completarea fondului.

Catalogul pe subiecte dezvăluie fondul de publicaţii al bibliotecii după criteriul de cunoştinţe, folosind metode proprii. Caută să arate dacă în bibliotecă există cărţi despre un anumit domeniu de cunoştinţe sau despre un anumit subiect. Aşezarea fişelor în acest catalog se face în ordinea alfabetică a subiectelor pe care le conţin. În cadrul fiecărui subiect fişele sunt ordonate alfabetic după autori sau titlul lucrării în cazul acelora care au mai mulţi autori sau sunt lucrări anonime. Principiul de bază al catalogului este clasificarea fiecărei publicaţii cât mai precis la cuvântul sau cuvintele care exprimă conţinutul ei şi care se pot regăsi în titlul lucrării, în cuprinsul ei sau chiar printre rânduri. Pentru alegerea vedetelor de subiect s-a folosit şi se foloseşte ***Tezaurul Naţional Politematic***.[8] Tezaurul este un instrument de indexare, care se foloseşte atât în etapa de analiză a documentelor intrate, cât şi în etapa de regăsire a informaţiilor. Este o listă normalizată de termeni, ordonată alfabetic, indicând relaţiile semantice şi logice ale acestora. Rolul principal al catalogului pe subiecte este acela de a înlesni cititorului găsirea cărţilor după conţinut, la un subiect concret şi precis fără ca ei să mai fie obligaţi să caute în labirintul clasificării zecimale. Notaţia directă a denumirii subiectului şi ordinea alfabetică uşurează considerabil munca de informare. Catalogul pe subiecte poate arăta imediat lucrările noi intrate la subiectul respectiv. Permite introducerea de noţiuni actuale permiţând scoaterea celor învechite şi perimate moral.

Catalogul personalităţilor permite regăsirea lucrărilor în care sunt informaţii despre viaţa şi opera acestora. Descrierea lucrărilor este făcută pe fişe de catalog cu indicarea cotei. Fiecare fişă are scos în evidenţă cu majuscule de altă culoare (roşie la secţia „Cartea Tehnică") vedeta de subiect cu numele personalităţii, urmată apoi de descrierea analitică a lucrării. Este un catalog deosebit de util pentru elevi, studenţi şi profesori în elaborarea unor proiecte sau referate cerute de programa şcolară.

În afara cataloagelor amintite, la secţia „Cartea Tehnică" se găsesc şi **bibliografii tematice** pentru diferite teme, de exemplu: **Zootehnie- Creşterea animalelor** cu următorul cuprins: Lucrări generale; Selecţionare; Reproducţie; Hrănire; Nutreţuri; Asigurarea bazei furajere; Medicină veterinară; Rumegătoare mari-bovine, taurine; Rumegătoare mici- ovine, caprine; Porci; Cai; Păsări de curte; Creşterea albinelor şi a viermilor de mătase; Vânătoare- pescuit-piscicultură; Produsele animalelor domestice.

Evidenţa cititorilor. Statistica documentelor împrumutate.

---

[8] ***Tezaurul Naţional Politematic***. Lista alfabetică, editată de Institutul Naţional de Informare şi Documentare Ştiinţifică şi Tehnică, vol. 1, Bucureşti, 1973.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

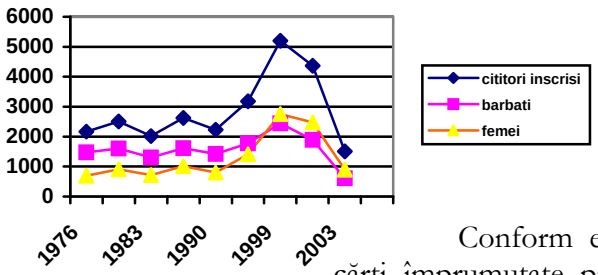
An de an numărul cititorilor înscrişi la secţia „Cartea Tehnică" a crescut, atingând în anul 1999 cota cea mai mare. Dacă la un an de la înfiinţare, deci în 1976, au fost înscrişi 2168 de cititori, 67,7% bărbaţi şi 32,2% femei, reprezentând următoarele categorii sociale: muncitori -26%, intelectuali şi funcţionari – 18,5%, elevi şi studenţi 51,5% din următoarele categorii de vârstă: 14 – 25 ani 62,5%, 26 – 40 ani 28,2%, 41 – 60 ani 8,1% şi peste 60 ani 1,2%, în anul 1999 numărul de cititori înscrişi a fost de 5200. Pe parcursul a 25 de ani numărul cititorilor aproape s-a dublat. De remarcat este însă o modificare procentuală în ceea ce priveşte sexul cititorilor. Astfel, numărul femeilor care solicită informaţii din domeniile tehnice creşte, ajungând de la 32,2% la 53,0 % în timp ce numărul cititorilor de sex bărbătesc scade de la 67,7% la 47,0%. Acest lucru este determinat de schimbarea mentalităţii privind situaţia femeilor în societate şi aprecierea acestora la adevărata lor valoare intelectuală pe parcursul anilor, recunoscându-li-se capacitatea de a desfăşura munci monopolizate perioade lungi de timp numai de bărbaţi. Având drepturi egale cu bărbaţii, au fost promovate pe toate planurile. Acest lucru a atras după sine şi nevoia lor de a fi la curent cu noutăţile din domeniul tehnic şi economic.

În tabelul de mai jos se poate urmări fluctuaţia numărului de cititori înscrişi la această secţie pe sexe, categorii sociale şi vârstă. Din treizeci de ani de activitate s-au ales opt ani reprezentativi, care permit o privire de ansamblu asupra numărului de cititori înscrişi precum şi componenţa profesională a acestora.

An	Nr. cititori	Bărbaţi %	Femei %	Muncitori %	Funcţ intel. %	Elevi stud. %	14-25 ani %	26-40 ani %	40-0 ani %	Peste 60 ani %
1976	**2168**	**1469**	**699**	**565**	**401**	**1118**	**1357**	**611**	**174**	**26**
		67,7	32,2	26,0	18,5	51,5	62,6	28,2	8,1	1,2
1980	**2514**	**1606**	**908**	**573**	**522**	**1294**	**1544**	**720**	**211**	**23**
		63,7	36,1	22,8	20,7	51,5	61,4	28,6	8,4	0,9
1988	**2625**	**1612**	**1013**	**781**	**610**	**1067**	**1616**	**650**	**324**	**34**
		61,4	38,6	29,7	23,2	40,6	61,5	24,7	12,3	1,3
1990	**2231**	**1425**	**806**	**730**	**657**	**730**	**1207**	**689**	**296**	**39**
		63,8	36,1	32,7	29,4	32,7	54,1	30,9	13,2	1,7
1995	**3178**	**1771**	**1407**	**367**	**690**	**1833**	**2088**	**706**	**321**	**63**
		55,7	44,3	11,5	21,7	57,7	65,7	22,2	10,1	2,0
1999	**5200**	**2446**	**2754**	**374**	**869**	**3608**	**3983**	**814**	**345**	**58**
		47,0	53,0	7,2	16,7	69,4	76,6	15,6	6,6	1,1
2001	**4370**	**1894**	**2476**	**390**	**729**	**2984**	**3275**	**690**	**342**	**63**
		43,3	56,6	8,9	16,7	68,2	74,9	15,8	7,8	1,4
2003	**1506**	**609**	**897**	**194**	**324**	**873**	**979**	**341**	**156**	**30**
		40,5	59,5	12,9	21,5	58,0	65,0	22,6	10,4	2,0

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

Pentru o privire de ansamblu mai evidentă redăm mai jos şi grafic fluctuaţia cititorilor înscrişi şi pe sexe pe parcursul celor treizeci de ani de existenţă a secţiei. Se poate observa creşterea continuă a numărului de cititori care s-au înscris la bibliotecă după anul 1990, ceea ce se poate explica pe de o parte, prin creşterea numărului de locuri la facultăţi, înfiinţarea de noi facultăţi şi a numeroase secţii în cadrul facultăţilor, precum şi prin creşterea preţului publicaţiilor în comparaţie cu infima creştere a veniturilor majorităţii populaţiei. Schimbările din programele de învăţământ prin introducerea în şcoli şi facultăţi a obligativităţii realizării de către elevi şi studenţi a unor proiecte şi referate pe anumite teme date i-a determinat pe aceştia să se înscrie la bibliotecă pentru a putea studia bibliografia recomandată sau să caute lucrările necesare pentru elaborarea studiilor cerute. Dacă în anul 1990 s-au înregistrat în statistică 730 de elevi şi studenţi înscrişi la secţie, ceea ce reprezintă 32,7% în anul 1999 numărul acestora este de 3608 reprezentând 69,4% din totalul celor înscrişi.

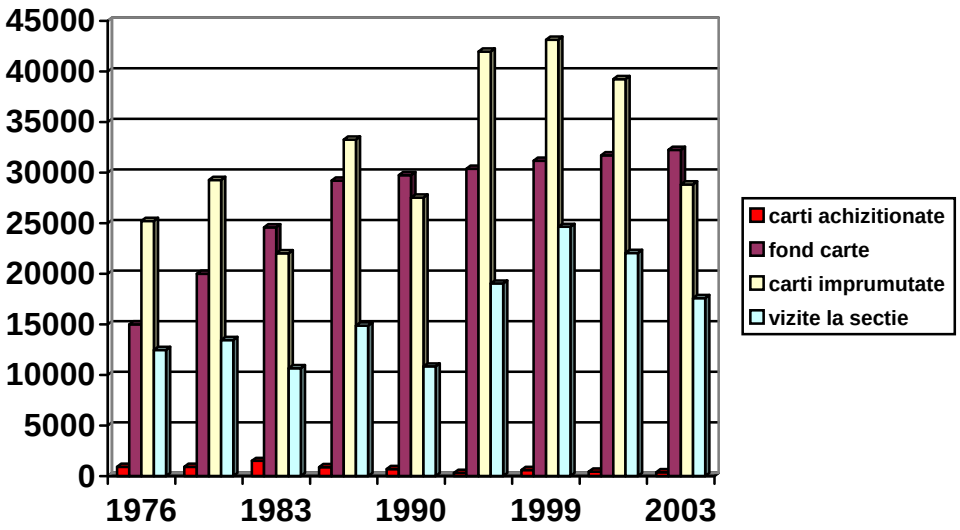

Conform evidenţelor statistice, numărul de cărţi împrumutate precum şi frecventarea acestei secţii de către cititori creşte de la an la an atingând o cotă maximă în anul 1999. Dacă în anul 1976 s-au împrumutat 25210 cărţi, în anul 1999 numărul acestora a ajuns la 43136, ceea ce scoate în evidenţă atât creşterea fondului de carte al secţiei, cât şi creşterea numărului de cititori care frecventează secţia „Cartea Tehnică." Astfel, dacă în 1976 numărul anual de vizite la secţia tehnică s-a situat la 12477, în anul 1999 acesta aproape s-a dublat ajungând la 24637, iar în anul următor chiar la 25139. Din păcate, din anul 2000 scade atât numărul de cărţi împrumutate, cât şi numărul de vizite la secţie ceea ce este determinat, cred, de scăderea numărului de cărţi achiziţionate pentru împrumut mai ales la cota 004 – Ştiinţa şi Tehnologia Calculatoarelor. Prelucrarea datelor, domeniul în care apar cele mai multe noutăţi în intervale foarte scurte de timp, cât şi datorită preferinţei cititorilor de a frecventa internetul, unde găsesc informaţiile de ultimă oră în toate domeniile şi strict la subiectul dorit, fără să facă efortul de a căuta, citi, studia mai multe lucrări pentru realizarea temei cerute.

Relaţia dintre numărul de cărţi achiziţionate, dezvoltarea fondului de carte, numărul de cărţi împrumutate şi numărul de vizite la secţie se poate observa şi din tabelul şi graficul de mai jos:

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

Anul	1976	1981	1983	1988	1990	1995	1999	2001	% 2003
Cărţi achizi-ţionate	900	900	1490	869	682	298	588	424	375
Fondul de carte	15000	20000	24600	29215	29740	30398	31180	31712	32242
Cărţi împru-mutate	25210	29268	22017	33255	28523	41966	43136	39265	28825
Vizite la secţie	12477	13452	10657	14860	10833	19034	24637	22054	17601

Activităţi desfăşurate la secţia „Cartea Tehnică" (1974 – 2004)

În această perioadă de 30 de ani s-au desfăşurat 119 activităţi ştiinţifice şi culturale constând în lansări de carte, expoziţii de pictură şi fotografie ale artiştilor fotografi membri ai fotoclubului din Târgu-Mureş, conferinţe, expuneri, mese rotunde pe diferite teme tehnico-ştiinţifice, având ca invitaţi speciali oameni de ştiinţă din judeţ şi din ţară. La aceste activităţi au participat cititorii secţiei precum şi cei interesaţi de temele dezbătute, popularizarea activităţilor făcându-se prin invitaţii, afişe şi presa locală.

Bibliotecarele, bibliotecarii secţiei Cartea Tehnico –Ştiinţifică

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

FÜLÖP MARIA s-a născut la 11 martie 1940 în Bucureşti. După examenul de bacalaureat în 1957 la Zalău, a urmat Şcoala de activişti culturali – secţia Bibliotecari între anii 1957-1959. S-a angajat la Biblioteca Judeţeană Mureş la 1 august 1959 şi a lucrat aici până la 1 iulie 1999 când a ieşit la pensie. În această perioadă a lucrat la secţia Evidenţa şi completarea fondului de carte, secţia Bibliografică, unde a participat la elaborarea lucrărilor: ***Sistem de bibliografie locală curentă de la 1990***, ***Evidenţa publicaţiilor periodice din judeţul Mureş***, ***Cărţi tipărite în judeţul Mureş***, ***Judeţul Mureş în cărţi (1990-1999)***, Bio-bibliografii mureşene: ***Oameni de ştiinţă mureşeni***. Din octombrie 1974 până în septembrie 1993 îşi desfăşoară activitatea la secţia „Cartea Tehnică" unde, împreună cu celelalte bibliotecare, organizează expoziţii ale artiştilor fotografi din localitate, dezbateri şi mese rotunde pe teme tehnico-ştiinţifice cu participarea unor specialişti din domeniu, prezentări de cărţi în presa locală.

ANA TODEA s-a născut la 17 aprilie 1950 la Teleac, judeţul Mureş. După încheierea studiilor liceale urmează Şcoala Tehnică Postliceală de Biblioteconomie din Bucureşti pe care o termină în 1971. Şi-a început activitatea ca bibliotecară la Reghin, lucrând la Biblioteca Orăşenească în perioada 1 iunie 1971 – martie 1981. De la 1 aprilie 1981 şi până în 1999 lucrează la Biblioteca Judeţeană Mureş la secţia „Cartea Tehnică," apoi, din 1999 până în prezent, ocupă postul de coordonator al activităţii de la secţia „Împrumut Carte pentru Adulţi." În cei 18 ani petrecuţi la secţia „Cartea Tehnică" participă împreună cu colegele sale la organizarea expoziţiilor artiştilor fotografi din judeţ şi din ţară; la organizarea unor dezbateri şi mese rotunde pe teme tehnice, ştiinţifice, având ca invitaţi personalităţi din aceste domenii din localitate şi din alte localităţi ale ţării; publică în presa locală noutăţile apărute în domeniul tehnic, ştiinţific informând publicul cititor cu privire la îmbogăţirea fondului de carte al secţiei.

După de pleacă de la secţia „Cartea Tehnică" colaborează la elaborarea şi publicarea mai multor lucrări: ***Caiet documentar***, elaborat cu ocazia împlinirii a 200 de ani de lectură publică la Târgu-Mureş (1802 – 2002); dicţionarul bio-bibliografic ***Oameni de ştiinţă mureşeni***; publică articole în revista ***Biblioteca***. Este preşedinta filialei Mureş a ANBBPR şi vicepreşedinte al FABR, filiala Mureş.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

EMILIA VIDICAN s-a născut la 17 iunie 1951 în oraşul Satu Mare. După terminarea liceului în Gherla, judeţul Cluj, a urmat cursurile Şcolii de Specializare Postliceală de Biblioteconomie – Bucureşti, promoţia 1973. A lucrat ca bibliotecară în comuna Feleacu, judeţul Cluj, până în 1974 când acest post a fost desfiinţat prin decret. În anul 1976, în urma concursului pe care l-a susţinut la Biblioteca Institutului Politehnic Cluj-Napoca a ocupat postul de bibliotecar la sala de lectură a publicaţiilor periodice şi a pregătit înfiinţarea noii biblioteci de la Facultatea de Mecanică. În anul 1977 este angajată temporar la Biblioteca Judeţeană Mureş îndeplinind diferite sarcini în cadrul secţiilor bibliotecii până la 1 mai 1979, când, în urma unui concurs, este repartizată la secţia „Cartea Tehnică." Pe parcursul celor 25 de ani petrecuţi la această secţie a acumulat o vastă experienţă profesională şi a participarea la organizarea a numeroase expoziţii ale artiştilor fotografi din judeţ, precum şi multiple dezbateri şi mese rotunde pe teme tehnico-ştiinţifice cu participarea unor personalităţi din domeniul tehnic şi ştiinţific. Publică articole în presa locală informând cititorii cu privire la noutăţile tehnico-ştiinţifice cu care s-a îmbogăţit fondul de carte al secţiei.

MARIA-MAGDALENA FALL s-a născut la 21 octombrie 1954 la Reghin. După terminarea liceului frecventează cursurile facultăţii de Tehnologia şi chimia produselor alimentare din Galaţi. După o activitate de 25 de ani ca inginer în acest domeniu îşi schimbă orientarea profesională fiind angajată, în urma unui concurs, la Biblioteca Judeţeană Mureş ca bibliotecar debutant. Urmează cursurile de Biblioteconomie de 1 an organizate de Ministerul Culturii şi Cultelor în perioada iulie 2000 - mai 2001 obţinând calificarea de bibliotecar. În perioada mai 2000 – martie 2002 participă la cursurile postuniversitare de specializare la distanţă la limba şi literatura germană organizate de Institutul „Goethe" în colaborare cu Universitatea din Bucureşti, Facultatea de Filologie, secţia Limbi străine. Lucrează la secţia „Cartea Tehnică" din iulie 2000. Publică în presa locală articole privitoare la curiozităţi şi noutăţi din domeniul ştiinţei şi tehnicii.

CRISTIAN VALER MACARIE s-a născut la 29 ianuarie 1970 la Târgu-Mureş. După absolvirea Liceului Teoretic „Alexandru Papiu Ilarian" în 1989, urmează cursurile facultăţii Ingineria şi Tehnologia Materialelor, secţia Utilajul şi Tehnologia Sudurii. Între 1996 şi 1999 îşi exercită profesia de inginer la diferite firme. Îşi schimbă orientarea profesională şi, în urma unui concurs, este angajat la Biblioteca Judeţeană Mureş din 15 iunie 2000. În perioada iulie 2000 – mai 2001 frecventează cursurile

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)

postuniversitare de Biblioteconomie la distanţă organizate de Ministerul Culturii şi Cultelor obţinând calificarea de bibliotecar. Lucrează la această secţie de patru ani perioadă în care a publicat articole în presa locală despre oameni de ştiinţă la diferite ocazii aniversare.

Au mai lucrat la secţia „Cartea Tehnică" pentru perioade mai scurte de timp Fülöp Juliana (Mozes), Csegzi Csilla Gabriella, Herzeg Mariana, Daniela Morărean, Cristina Matei, Letiţia Popescu, Laura Aldea, Ana Maria Lazăr.

The Technical - Scientifical Department of Mureş County Library at Its 30th Anniversary

Abstract

The paper is structured on several chapters: Short History; Completing and Organizing the Collections; The Catalogues; The Evidence of the Readers and the Statistic of Borrowed Documents; The cultural – Scientific Activities Organized Between 1974 – 2004; The Librarians of the Department.

The foundations of the new department of technical publications was at that moment a necessity, because of the industrial development and also because of the request of qualified specialists on different technical domains. It was the idea of a well-known librarian – Meszáros Jozsef – that was presented to a group of engineers, organized in an association, that finally was put into practice. Thus, on November the 20th 1974 the new department was officially opened to public and its evolution since then was quite ascendent.

The department of technical publications permanently increased its collections; thus, in no more than three decades its fonds were enriched with different technical materials, today their number being over 32 thousand publications. Unfortunatelly, the acquisition policy had to change during the last years, because of the lack of financial resources and because of the prices of books. As it expected, for a better circulation of information, there were organized many catalogues, such as the alphabetical one, sistematical, thematical etc. The paper also contains a readers evidence, on criteria such as age, profession etc. and some statistics concerning daily frequency, monthly frequency etc.

It is also worth mentioning the fact that between 1974 – 2004 this department was involved in 119 cultural activities, such as picture and photographic exhibitions, scientific meetings etc. In the last part of the paper there is a presentation of each of the librarians that have worked during time at this department.

BDD-A19325 © 2005 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:38 UTC)